

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 30. elokuuta 2014
(OR. en)

EUCO 163/14

CO EUR 11
CONCL 4

SAATE

Lähetäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston ylimääräinen kokous (30. elokuuta 2014)
– Pöytäkirjat

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainitussa kokouksessa hyväksytty Eurooppa-neuvoston pöytäkirjat.

I SEURAAVA INSTITUTIONAALINEN SYKLI

1. Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan käymien neuvottelujen pohjalta Eurooppa-neuvosto hyväksyi tänään perussopimusten mukaisesti seuraavat päätökset:
2. Eurooppa-neuvosto valitsi Donald Tuskin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaksi 1. joulukuuta 2014 alkavaksi ja 31. toukokuuta 2017 päättyväksi kaudeksi¹. Se pyysi neuvoston pääsihteerää avustamaan Eurooppa-neuvoston uutta puheenjohtajaa siirtymävaiheessa.
3. Eurooppa-neuvosto nimitti komission uudeksi puheenjohtajaksi valitun suostumuksella Federica Mogherinin unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaksi edustajaksi tällä hetkellä virassa olevan komission toimikauden loputtua alkavaksi ja 31. lokakuuta 2019 päättyväksi kaudeksi².
4. Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa viipymättä hyväksymään yhteisymmärryksessä komission uudeksi puheenjohtajaksi valitun kanssa luettelon muista henkilöistä, joita se ehdottaa nimitettäväksi komission jäseniksi.
5. Eurooppa-neuvosto nimittää uuden komission, kun Euroopan parlamentti on äänestänyt komission puheenjohtajan, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja muiden komission jäsenten hyväksymisestä yhtenä kokoonpanona.
6. Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä niiden talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen sopimuspuolten, joiden rahayksikkö on euro, valtion- tai hallitusten päämiesten päätökseen nimittää Donald Tusk eurohuippukokouksen puheenjohtajaksi 1. joulukuuta 2014 alkavaksi ja 31. toukokuuta 2017 päättyväksi kaudeksi³.

¹ Eurooppa-neuvoston päätös Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan valitsemisesta (EUCO 144/14).

² Eurooppa-neuvoston päätös unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan nimittämisestä (EUCO 146/14).

³ Niiden talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen sopimuspuolten, joiden rahayksikkö on euro, valtion- tai hallitusten päämiesten päätös eurohuippukokouksen puheenjohtajan nimittämisestä (asiak. 11949/14).

II TALOUSASIAS

7. Vaikka tilanne rahoitusmarkkinoilla on kohentunut merkittävästi ja jäsenvaltiot ovat toteuttaneet rakenteellisia toimia, Euroopan talous- ja työllisyystilanne aiheuttaa merkittävää huolta. Taloutta koskevat tiedot viime viikoilta ovat vahvistaneet, että elpyminen on erityisesti euroalueella heikkoa, inflaatio poikkeuksellisen matala ja työttömyys kohtuuttoman korkealla. Tähän liittyen Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen eurooppalaisesta ohjausjaksosta 27. kesäkuuta 2014 antamansa päätelmät sekä työpaikkoja, kasvua ja kilpailukykyä vahvasti painottavasta strategisesta ohjelmasta saavuttamansa yhteisymmärryksen. Eurooppa-neuvosto kehottaa etenemään nopeasti kyseisten suuntaviivojen täytäntöönpanossa. Tätä varten se pyytää neuvostoa arvioimaan sosioekonomista tilannetta ja aloittamaan viipymättä näitä asioita koskevan työn. Eurooppa-neuvosto on myös tyytyväinen siihen, että Italian hallitus aikoo järjestää lokakuussa valtion- tai hallitusten päämiesten tasolla konferenssin, jossa käsitellään työllisyyttä, erityisesti nuorisotyöllisyyttä, ja joka on jatkoa Berliinissä ja Pariisissa järjestetyille konferensseille. Eurooppa-neuvosto aikoo käsitellä taloustilannetta myös syksyllä ja kutsua koolle erityisen eurohuippukokouksen.

III ULKOSUHTEET

UKRAINA

8. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen valtion- tai hallitusten päämiesten 6. maaliskuuta ja 27. toukokuuta antamat julkilausumat Ukrainasta sekä 21. maaliskuuta, 27. kesäkuuta ja 16. heinäkuuta antamansa päätelmät ja on edelleen erittäin huolestunut Itä-Ukrainassa jatkuvista, yhä kiivaammista taisteluista ja tuomitsee edelleen voimakkaasti Krimin laittoman liittämisen. Se tuomitsee kasvavat taistelijoiden ja aseiden virrat Venäjän federaation alueelta Itä-Ukrainaan samoin kuin Venäjän asevoimien hyökkäykset Ukrainan maaperällä. Se kehottaa Venäjän federaatiota vetämään viipymättä kaikki sotilasvoimavaransa ja -joukkonsa pois Ukrainan alueelta. Eurooppa-neuvosto toteaa jälleen, että tilanteeseen on löydettävä kestävä poliittinen ratkaisu, joka perustuu Ukrainan suvereniteetin, alueellisen koskemattomuuden, yhtenäisyyden ja itsenäisyyden kunnioittamiseen.

9. Eurooppa-neuvosto korostaa, että presidentti Porošenkon rauhansuunnitelma on tärkeää panna täytäntöön viipymättä. Ensivaiheessa tavoitteena on, että osapuolet sopivat yhdessä kestävästä tulitauosta, Ukraina saa omien rajojensa valvonnan jälleen hallintaansa ja aseiden, materiaalin ja sotilaiden virta Venäjän federaatiosta Ukrainaan pysäytetään välittömästi. Lisäksi kaikki laittomien aseellisten ryhmien pitämät panttivangit sekä Venäjän federaatiossa pidetyt vangit on vapautettava kiireellisesti. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehottaa toistamiseen varmistamaan viipymättä turvallisen ja esteettömän pääsyn lennon MH17 onnettomuuspaikalle osana tulitaukoa. Eurooppa-neuvosto ilmaisee jälleen kerran tukevansa Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön arvokkaita toimia.
10. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Euroopan unionin, Ukrainan ja Venäjän federaation välillä käynnistettyihin kolmen osapuolen neuvotteluihin assosiaatiosopimuksen ja pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevan sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä käytännön seikoista sekä energianeuvotteluihin. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia toimimaan viivyttelämättä, jotta sovitussa määräajassa saataisiin konkreettisia tuloksia. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia tukemaan ja helpottamaan vakaata ja turvattua energialähteiden, erityisesti kaasun, siirtoa.
11. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia tukemaan ja helpottamaan viipymättä kansainvälisten humanitaaristen järjestöjen työtä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja kansainvälisten humanitaaristen periaatteiden mukaisesti. Konfliktista siviiliväestölle aiheutuvia humanitaarisia seurauksia ei saisi käyttää hyväksi poliittisissa tai sotilaallisissa tarkoituksissa. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia avunantajia, myös Venäjän federaatiota, tukemaan Yhdistyneiden kansakuntien johdolla toteutettavia kansainvälisiä avustustoimia ja tunnustamaan täysimääräisesti Ukrainan hallituksen roolin ensisijaisena vastuullisena toimijana.
12. Eurooppa-neuvosto on edelleen sitoutunut seuraamaan ja arvioimaan Euroopan unionin toteuttamia rajoittavia toimenpiteitä ja on valmis toteuttamaan merkittäviä lisätoimia konfliktialueen kehittyvän tilanteen valossa. Se pyytää komissiota ryhtymään kiireellisesti valmistelutoimiin yhdessä Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa sekä esittämään harkittavaksi ehdotuksia viikon sisällä. Se pyytää komissiota sisällyttämään ehdotukseensa säännöksen, jonka mukaan luetteloon merkitään jokainen henkilö ja instituutio, joka on tekemisissä separatistiryhmien kanssa Donbassissa.

13. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisinä komission toteuttamia poikkeuksellisia toimenpiteitä, joilla on tarkoitus vakauttaa EU:n maatalous- ja elintarvikemarkkinoita tiettyihin EU:n maataloustuotteisiin kohdistuvista Venäjän tuontirajoituksista aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi. Se pyytää komissiota seuraamaan tilannetta ja harkitsemaan tarvittaessa lisätoimenpiteiden hyväksymistä.

IRAK JA SYYRIA

14. Eurooppa-neuvosto on äärimmäisen tyrmistynyt turvallisuus- ja humanitaarisen tilanteen heikkenemisestä Irakissa ja Syyriassa ISIL-ryhmän ("Irakin ja Levantin islamilaisen valtion") vallattua osia niiden alueista. Eurooppa-neuvosto tuomitsee järkyttyneenä jyrkästi ISILin ja muiden terroristiryhmien toteuttamat mielivaltaiset tappamiset ja ihmisoikeusloukkaukset, jotka ovat kohdistuneet erityisesti kristittyihin ja muihin uskonnollisiin ja etnisiin vähemmistöihin, joiden tulisi olla osa uutta demokraattista Irakia, ja kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin ryhmiin. Tällaisiin rikoksiin syyllistyneet on saatettava teoistaan vastuuseen. Eurooppa-neuvosto pitää erittäin tärkeänä, että alueella sijaitsevat maat koordinoivat toimensa näiden uhkien torjumiseksi. Se kehottaa kaikkia Irakin johtajia muodostamaan aidosti laajapohjaisen hallituksen ensimmäisenä poliittisena vastauksena nykyiseen kriisiin ja toteaa olevansa valmis tukemaan Irakin hallitusta tarvittavien uudistusten toteuttamisessa.
15. Assadin hallinnon raaka sota omaa kansaansa vastaan on saattanut Syyrian epävakaaaseen tilaan, minkä seurauksena ISILin vaikutusvalta on kasvanut. Kestävän ratkaisun aikaansaaminen edellyttää kiireellistä poliittista muutosta Syyriassa.
16. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia Syyrian konfliktin osapuolia kunnioittamaan loitontamista tarkkailevien Yhdistyneiden kansakuntien joukkojen toimeksiantoa ja takaamaan YK:n joukkojen, mukaan lukien EU:n jäsenvaltioista lähetettyjen joukkojen, turvallisuuden ja liikkumisvapauden. Eurooppa-neuvosto tuomitsee äskettäiset hyökkäykset mainittuja joukkoja vastaan sekä niiden jäsenten pidätykset.

17. Eurooppa-neuvosto uskoo, että islamilaisen kalifaatin muodostaminen Irakiin ja Syyriaan sekä sen perustana oleva ääri-islamilaisten terrorismin vienti ovat suora uhka Euroopan maiden turvallisuudelle. Euroopan unioni haluaa tukea ISILin ja muiden terroristiryhmien aiheuttaman uhkan torjumista Irakissa ja Syyriassa Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2170 mukaisesti. Tähän liittyen Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Yhdysvaltojen ja muiden kumppaneiden toteuttamiin toimiin sekä aloitteeseen, jonka tavoitteena on järjestää turvallisuutta Irakissa käsittelevä kansainvälinen konferenssi. Se tukee yksittäisten jäsenvaltioiden päätöstä toimittaa sotilasmateriaalia Irakiin, mukaan lukien kurdien alueellisille viranomaisille. Se pyytää neuvostoa harkitsemaan olemassa olevien rajoittavien toimenpiteiden käytön tehostamista, erityisesti jotta ISIL ei voisi hyötyä laittomasta öljyn myynnistä tai muiden luonnonvarojen myynnistä kansainvälisillä markkinoilla. Lisäksi se on edelleen sitoutunut toimittamaan humanitaarista apua kriisistä kärsivälle väestölle.

*

* *

18. Eurooppa-neuvosto uskoo vakaasti, että tarvitaan päättäväisiä toimia, jotta ulkomaisten taistelijoiden virta saadaan pysäytettyä. Se kehottaa panemaan nopeasti täytäntöön kesäkuun 2013 jälkeen neuvostossa hyväksytyt, jäsenvaltioiden toimia tukevat EU:n toimenpiteet, joilla pyritään erityisesti ehkäisemään radikalisoitumista ja ääriliikkeitä, tehostamaan tiedonvaihtoa myös asiaankuuluvien kolmansien maiden kanssa, estämään, havaitsemaan ja keskeyttämään epäilyttävät matkat ja toteuttamaan ulkomaisten taistelijoiden tutkinta ja syytteenpano. Tähän liittyen Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia saattamaan päätökseen EU:n matkustajarekisterijärjestelmää koskevan ehdotuksen käsittelyn kuluvan vuoden loppuun mennessä.
- Eurooppa-neuvosto korostaa myös tarvetta tehdä tiivistä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa johdonmukaisen lähestymistavan kehittämiseksi tavoitteena muun muassa tehostaa rajojen ja ilmailun turvaamista sekä vahvistaa terrorismintorjunnan valmiuksia alueella. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa arvioimaan uudelleen toimenpiteiden tehokkuutta ja ehdottamaan tarvittaessa lisätoimia. Eurooppa-neuvosto palaa tähän asiaan joulukuun kokouksessaan.

GAZA

19. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Egyptin viranomaisten avulla saavutettuun tulitaukosopimukseen. Se kehottaa molempia osapuolia noudattamaan tulitaukosopimusta täysimääräisesti sekä jatkamaan neuvotteluja, joiden tavoitteena on parantaa perustavanlaatuisesti Gazan alueen palestiinalaisväestön elinoloja lopettamalla Gazan eristyspolitiikka ja poistaa Hamasin ja muiden Gazan aseellisten ryhmien Israelille aiheuttama uhka. Tämän tukena olisi toteutettava kansainvälisiä valvonta- ja todentamistoimia, joilla varmistetaan kokonaisvaltaisen sopimuksen täysimääräinen täytäntöönpano. Kaikki Gazan terroristiryhmät on riisuttava aseista.
- Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että Palestiinan yhtenäisyyshallitus toteuttaa täysimääräisesti velvoitteensa sekä Länsirannalla että Gazan alueella, myös turvallisuuden ja siviilihallinnon aloilla.
- Eurooppa-neuvosto on edelleen syvästi huolissaan Gazan katastrofaalisesta humanitaarisesta tilanteesta. Se vaatii humanitaarisen avun välitöntä ja esteetöntä pääsyä alueelle kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
20. Eurooppa-neuvosto toistaa Euroopan unionin olevan valmis edistämään kokonaisvaltaista ja kestävää ratkaisua, jolla parannetaan niin palestiinalaisten kuin israelilaistenkin turvallisuutta, hyvinvointia ja vaurautta.
21. Ainoastaan kahden valtion ratkaisuun perustuva lopullinen sopimus tuo pysyvän rauhan ja vakauden. Tämän vuoksi Eurooppa-neuvosto kannustaa molempia osapuolia aloittamaan uudelleen tähän päämäärään tähtäävät neuvottelut. Gazan alueen tulee olla osa tulevaa Palestiinan valtiota.

LIBYA

22. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi taistelujen kiihtymisen Libyassa ja erityisesti asuinalueisiin, julkisiin laitoksiin ja tiloihin sekä kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuneet iskut.
23. Se kehottaa kaikkia Libyan osapuolia hyväksymään välittömän tulitauon, panemaan pisteen kansan kärsimyksille sekä käymään rakentavalla tavalla osallistavaa poliittista vuoropuhelua. Tältä osin se tukee täysin YK:n Libyan-operaation toimia.

24. Eurooppa-neuvosto kannustaa myös naapurimaita ja alueen muita maita tukemaan vihamielisyyksien välitöntä lopettamista ja pidättymään toimista, jotka voisivat pahentaa nykyistä jakautuneisuutta ja haitata Libyan siirtymistä demokratiaan.
25. Eurooppa-neuvosto kehottaa Libyan väliaikaishallitusta ja edustajainhuonetta kiireellisesti muodostamaan aidosti laajapohjaisen hallituksen, joka kykenee huolehtimaan Libyan väestön tarpeista. Se kannustaa perustuslakia laativaa kansalliskokousta jatkamaan kiireellisenä asiana työtään sellaisen perustuslakitekstin laatimiseksi, jossa vahvistetaan kaikkien libyalaisten oikeudet ja suojataan ne.

EBOLA

26. Eurooppa-neuvosto ilmaisee huolensa Ebola-viruksen Afrikassa aiheuttamasta kriisistä ja korostaa, että koko kansainvälisen yhteisön on tärkeää toimittaa koordinoitusti huomattavaa tukea alueen maille, valtioista riippumattomille järjestöille ja Maailman terveysjärjestölle (WHO), jotta ne voisivat taltuttaa taudin mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti. Tähän liittyen Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden myöntämiin lisävaroihin ja niiden pyrkimyksiin toimittaa lisää taloudellisia ja henkilöresursseja erityisesti vastatakseen kasvavaan tarpeeseen saada asiantuntijoita paikan päälle. Eurooppa-neuvosto pitää suuressa arvossa humanitaaristen avustustyöntekijöiden ja terveydenhoitohenkilöstön toimia kentällä. Se kehottaa kaikkia maita noudattamaan WHO:n ohjeita ja sallimaan lentoyhteyksien jatkumisen, vaikkakin valvotusti, asianomaisiin maihin ja niistä pois, jotta tukitoimet olisivat tehokkaita ja jotta kyseisten maiden taloudet voisivat edelleen toimia. Eurooppa-neuvosto kehottaa tehostamaan EU:n jäsenvaltioiden antaman avun koordinoitua EU:n tasolla ja pyytää neuvostoa hyväksymään kokonaisvaltaisen kehyksen EU:n toimille tässä kriisissä.